

Konstitutionsutskottet

Ink 2010-03-10

Dnr 050-1696-2009/10

Stockholm 2010-03-04

**Begäran om granskning av regeringens agerande kring avtal
om svavelutsläpp i Östersjön.**

Genom en överenskommelse i oktober 2008¹ i det internationella organet IMO förband sig den svenska regeringen att från den 1 januari 2015 sänka gränsvärdet för svavelinnehållet i fartygsbränsle inom SECA-området där Östersjön ingår från 1,0 % till 0,1 %. Samtidigt accepterades att man i övriga farvatten får fortsätta använda fartygsbränsle med 3,5 % svavelinnehåll till 2020 eller 2025. Sänkningen ledde fram till att en situation uppstår där olika utsläppsregler gäller för olika hav och inom EU. Vid första anblicken kan det synas vara bra för miljön men de olika reglerna gör att det t ex blir billigare för företag att frakta samma vara från Brasilien till Holland än från Sverige till Holland. Detta leder fram till ett ökat transportarbete totalt sett och enormt mycket större svavelutsläpp. Risker är uppenbara att beslutet dessutom leder till ökade landtransporter och till negativa effekter för den globala miljösituationen.

Denna sänkning accepterades av regeringens förhandlare vid sittande möte utan att några som helst analyser av beslutets konsekvenser gjorts, vare sig ur miljö- eller näringspolitisk synpunkt. Först efter beslutet fattats påbörjades det arbetet. Enligt uppgift saknas också dokumentation kring regeringens handläggning av frågan. Ärendet har heller inte behandlats i Riksdagen på annat sätt än genom interpellationsdebatter.

De ovan nämnda konventionsåtagandena liksom reglerna i EG-direktiven är inkorporerade i den svenska lagstiftningen på området. De mest betydelsefulla lagarna på området är lagen om åtgärder mot förorening från fartyg² samt lagen om inrättande, utvidgning och avlysning av allmän farled³. Därtill har miljöbalken⁴ enligt ett avgörande på senare tid kommit att användas som stöd för krav riktade mot fartyg.

Enligt regeringsformens 10 kap. 2 § får inte regeringen ingå för riket bindande internationell överenskommelse utan att Riksdagen har godkänt den om överenskommelsen förutsätter att t ex lag ändras eller upphävs.

¹ Revised Annex VI adopted October 2008: MEPC.176(58) Amendments to the Annex of the Protocol of 1997 to amend the International Convention for the Prevention of Pollution from Ships, 1973, as modified by the Protocol of 1978 relating thereto (Revised MARPOL Annex VI)

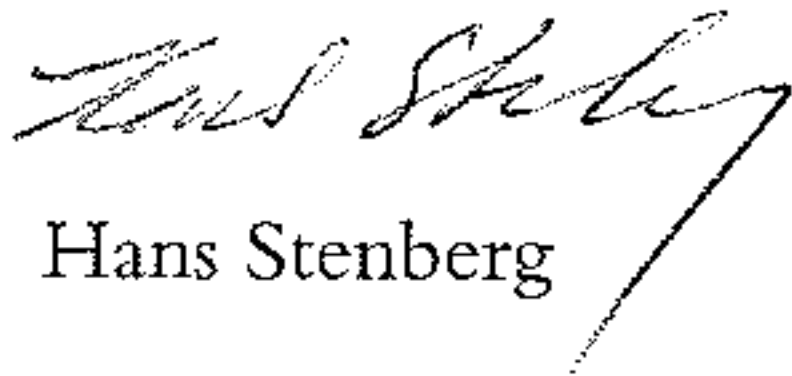
² SFS 1980:424.

³ SFS 1983:293.

⁴ SFS 1998:808

Jag vill därför att konstitutionsutskottet granskar regeringens handläggning av ovan nämnda överenskommelse utifrån bland annat följande aspekter:

- Vilken laglig grund hade regeringen för den överenskommelse som träffades i oktober 2008 kring svavelutsläpp i Östersjön?
- Vilka förhandlingsdirektiv hade den svenske delegaten vid mötet?
- Hur har Riksdagen informerats innan avtalet träffades och har något samråd kring förhandlingsupplägg mm skett?
- Varför saknas relevant dokumentation i ärendet?
- Varför påbörjades arbetet med konsekvensanalyser först efter beslutet var fattat?

Hans Stenberg